

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. lokakuuta 2022
(OR. en)

14095/22

LIMITE

CORLX 995
CFSP/PESC 1432
CONUN 254
CODUN 48
CONOP 112
COTER 256
COARM 217

EHDOTUS

Lähettiläs:	Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, allekirjoittajana pääsihteeri Stefano SANNINO
Saapunut:	26. lokakuuta 2022
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Asia:	Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan neuvostolle esittämä ehdotus neuvoston päätökseksi hankkeen "Vastuullisen tekoälyinnovoinnin edistäminen rauhaa ja turvallisuutta varten" toteuttamisen tukemisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja HR(2022) 238.

Liite: HR(2022) 238

HR(2022) 238
Limited

EUROOPAN ULKOSUHDEHALLINTO

Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan
neuvostolle esittämä ehdotus,

annettu 26.10.2022,

neuvoston päätökseksi hankkeen "Vastuullisen tekoälyinnovoinnin edistäminen
rauhaa ja turvallisuutta varten" toteuttamisen tukemisesta

HR(2022) 238
Limited

HR(2022) 238

Limited

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2022/...,
annettu ... päivänä ...kuuta 2022,

**hankkeen "Vastuullisen tekoälyinnovoinnin edistäminen rauhaa ja turvallisuutta varten"
toteuttamisen tukemisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen, sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vuonna 2016 hyväksytyssä EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa, jäljempänä 'EU:n globaalistrategia', painotetaan, että unioni lisää panostustaan kollektiiviseen turvallisuuteen.
- (2) Vuonna 2018 hyväksytyssä laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisessa EU:n strategiassa "Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen" todettiin, että EU hyödyntää asiaankuuluvia välineitä tukeakseen tutkimusta ja kehittämistä luotettavan ja kustannustehokkaan teknologian alalla pienaseiden ja kevyiden aseiden ja niiden ampumatarvikkeiden turvaamiseksi ja väärin käsiin kulkeutumisen riskin pienentämiseksi. Lisäksi neuvosto pani strategian hyväksymisen ohessa antamissaan päätelmissä¹ merkille muuttuneen turvallisuustilanteen, mukaan lukien terrorismin uhka EU:ssa, sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden suunnittelun ja teknologian kehittymisen, mikä vaikuttaa hallitusten kykyyn puuttua uhkaan.
- (3) Eurooppalaisessa tekoälystrategiassa todetaan, että tekoälytutkimuksen kaikkea tukemista ohjaavana periaatteena on "vastuullisen tekoälyn" kehittäminen. Lisäksi siinä todetaan, että koska tekoälyllä on helppo käydä kauppaa kansallisten rajojen yli, vain globaalit ratkaisut ovat tällä alalla kestäviä ja että unioni kannustaa käyttämään tekoälyä ja siihen liittyviä teknologioita maailmanlaajusten haasteiden ratkaisemiseen, Pariisin ilmasopimuksen täytäntöönpanon tukemiseen ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen.
- (4) Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri totesi vuonna 2019 pidetyssä "AI for Good" -huippukokouksessa, että jotta voidaan hyödyntää tekoälyn edut ja puuttua sen riskeihin, kaikkien – hallitusten, teollisuuden, tiedemaailman ja kansalaisyhteiskunnan – on tehtävä yhteistyötä vastuullisen innovoinnin mahdollistavien kehysten ja järjestelmien kehittämiseksi.
- (5) Unioni haluaa edistää "vastuullisen tekoälyn" kehittämistä, kollektiivista turvallisuutta ja mahdollisuuksia hyödyntää tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja haasteisiin vastaamiseksi.

¹ Neuvoston asiakirja 13581/18, päivätty 19. marraskuuta 2018, "Neuvoston päätelmät laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian hyväksymisestä".

HR(2022) 238

Limited

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisen globaalistrategian panemiseksi täytäntöönja laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian sekä eurooppalaisen tekoälystrategian huomioon ottamiseksi unionin tukemilla hanketoimilla on seuraavat erityistavoitteet:

1.1 tuetaan tekoälyalan siviiliyhteisön laajempaa osallistumista niiden riskien lieventämiseen, joita vastuuttomien toimijoiden harjoittama tekoälyalan siviilitutkimuksen ja -innovoinnin sääntöjenvastainen käyttö tai väärinkäyttö voivat aiheuttaa kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle, seuraavin keinoin:

- lisätään ymmärrystä siitä, miten tekoälytutkimuksen ja -innovoinnin kehittämistä ja levittämistä koskevat päätökset voivat vaikuttaa sääntöjenvastaisen käytön ja väärinkäytön käytön riskeihin ja vuorostaan luoda rauhaan ja turvallisuuteen liittyviä riskejä tai mahdollisuuksia,
- edistetään vastuullisia innovointiprosesseja, -menetelmiä ja -välineitä, jotka voivat auttaa varmistamaan siviili-innovaatioiden rauhanomaisen soveltamisen ja tekoälyä koskevan tietämyksen vastuullisen levittämisen. Tätä varten hankkeella tuetaan valmiuksien kehittämiseen, tutkimukseen ja osallistamiseen tähtääviä toimia, joilla i) parannetaan maailmanlaajuisen tekoälyalan siviiliyhteisön valmiuksia ottaa huomioon ja käsitellä vastuullisten innovointiprosessien avulla rauhaa ja turvallisuutta koskevia riskejä, joita aiheutuu vastuuttomien toimijoiden harjoittamasta siviilialan tekoälyn sääntöjenvastaisesta käytöstä tai väärinkäytöstä; ja ii) lujitetaan vastuulliseen tekoälyyn liittyvien riskien siviilitason lieventämistoimien ja hallitustenvälisellä tasolla jo käynnissä olevien aseriisunta-, asevalvonta- ja asesulkutoimien välistä yhteyttä.

1.2 Ratkaisevan tärkeää on, että hankkeen toimilla ei pyritä luomaan uusia standardeja, periaatteita tai sääntelyä taikka muutoin toimimaan valtioiden toimivaltaan kuuluvilla alueilla. Sen sijaan tarkoituksena on kehittää vastuullisia siviilialan innovointitoimia, jotta voidaan ottaa huomioon rauhaan ja turvallisuuteen liittyvät riskit, joita aiheutuu vastuuttomien toimijoiden harjoittamasta siviilialan tekoälyn sääntöjenvastaisesta käytöstä tai väärinkäytöstä, sekä tarjota koulutusta nykyisistä asiaankuuluvista hallitustenvälisistä toimista.

Yksityiskohtainen hankekuvaus esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

1. Korkea edustaja vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen teknisen toteutuksen suorittaa Yhdistyneiden kansakuntien aseriisuntatoimisto (UNODA), ja sitä tukee Tukholman kansainvälinen rauhantutkimuslaitos (SIPRI).
3. SIPRI:n tukema UNODA suorittaa nämä tehtävät korkean edustajan alaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä SIPRI:n ja UNODAn kanssa.

HR(2022) 238

Limited

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklassa tarkoitetun unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on [XXX] euroa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla ohjeellisella määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa vahvistetulla määrällä rahoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee rahoitusosuussopimuksen UNODAn kanssa. Rahoitusosuussopimuksessa määrätään, että UNODAn on varmistettava unionin rahoitustuelle sen määrää vastaava näkyvyys.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta UNODAn säännöllisesti neljännesvuosittain laatimien yhteisten raporttien perusteella. Raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.
2. Komissio toimittaa tietoja 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen toteuttamisen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen tekemisestä. Sen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua voimaantulopäivästä, jos sopimusta ei ole siihen mennessä tehty.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja